

РЕШЕНИЕ

№ 129

гр. София, 07.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 40 СЪСТАВ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: СВЕТОЗАР Д. ДИМИТРОВ

при участието на секретаря ДЕСИСЛАВА ИВ. ПОПОВА
като разгледа докладваното от СВЕТОЗАР Д. ДИМИТРОВ Гражданско дело № 20211110153460 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба на /фирма/ срещу /фирма/.

Ищецът твърди, че на 26.06.2020г., на бул. „Владимир Вазов“, в района на бензиностанция „Шел“, представляваща част от общинската пътна мрежа на /фирма/, е настъпило пътно-транспортно произшествие, като л. а. „Ауди А3“ с рег. № преминал през необезопасено и несигнализирано препятствие на пътното платно – дупка. В резултат от това настъпили повреди по автомобила в предния десен фар и облицовката на предната броня. Към датата на събитието за процесния автомобил имало сключена имуществена застраховка „Каско“ с ищеца. Била образувана преписка по щетата, по която ищецът заплатил обезщетение за отстраняване на имуществените вреди в размер на 1026,50лв. на доверен сервиз. Били извършени и обичайни ликвидационни разноски в размер на 10,00лв. Ищецът поддържа, че ПТП се дължало на виновното и противоправно бездействие на служителите на ответника да ремонтират и поддържат общинските пътища. Твърди, че с изплащането на обезщетението е встъпил в правата на удовлетворения кредитор срещу причинителя на вредата и възложителя на работата. Посочва, че изпратил извънсъдебна покана за плащане на ответника, но такова не последвало, като същият изпаднал в забава от 12.09.2020г. и дължи и лихва за забава.

Съобразно изложеното моли ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 1036,50лв., представляваща регресно вземане за изплатеното застрахователно обезщетение с включени 10,00лв. ликвидационни разноски, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане, както и сумата от 105,67лв., представляваща лихва за забава върху главницата за периода 12.09.2020г.-14.09.2021г.

Ответникът е депозирал отговор, с който оспорва предявените искове. Оспорва за процесния автомобил да е имало валидно сключена имуществена застраховка „Каско“ с ищцовото дружество към датата на събитието. Твърди, че причина за процесното ПТП не е небезопасна и несигнализирана дупка на пътното платно, а поведението на водача. Евентуално счита, че водачът на превозното средство с поведението си е допринесъл за настъпване на произшествието, като не се е съобразил с пътната обстановка. Посочва, че /фирма/ като стопанин на пътя е положила всички дължими грижи, за да осигури безопасно движение по него, като пътят е бил обект на ремонтни дейности през 2017г. Оспорва иска и по размер, като счита, че изплатеното обезщетение е завишено и не съответства на уврежданията.

Съобразно изложеното се моли за отхвърляне на предявените искове.

Съдът, като съобрази събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и обсъди доводите на страните, намира следното:

Предявени са за разглеждане обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. с чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В чл. 410, ал. 1 КЗ е уредено едно специално суброгационно право, което възниква в полза на застраховател след изплащане на дължимото застрахователно обезщетение при настъпило застрахователно събитие да встъпи в правата на увредения срещу причинителя на вредата. Когато причинител на вредата е лице, комуто е възложено някаква работа, по силата на чл. 49 ЗЗД вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД отговорност носи и възложителят за вредите, причинени от изпълнителя на възложената работа при или по повод нейното изпълнение.

Отговорността на лицата, които са възложили другиму извършването на някаква работа, за вредите, причинени при или по повод на тази работа, е за чужди противоправни и виновни действия или бездействия. Тази отговорност има гаранционно-обезпечителна функция и произтича от вината на натоварените с извършването на работата лица. Съгласно задължителните за съда тълкувателни разяснения, дадени в ППВС № 7/1959г., юридическите лица отговарят по чл. 49 ЗЗД за вредите, причинени от техни работници и служители при или по повод на възложената им работа и тогава, когато не е установено кой конкретно измежду тях е причинил тези вреди.

За да възникне регресното притезателно право на застрахователя по имуществено застраховане срещу възложителя за имуществените вреди, причинени виновно от изпълнителя при или по повод на възложената работа, трябва в обективната действителност да бъдат осъществени следните юридически факти: 1) наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца; 2) за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата – арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т.е. вредите да са причинени от делинквента чрез неговото виновно и противоправно поведение; 3.) виновното лице да е причинило вредите при или по повод на изпълнение на възложената работа и 4) застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил

застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ.

От представената комбинирана застрахователна полица от 14.06.2019г. /л. 8/ се установява, че между /фирма/ и ищцовото дружество е сключена имуществена застраховка „Каско“ за л. а. „Ауди А3“ с рег. № с период на действие 03.07.2019г.-02.07.2020г. Отбелязано е, че покритият риск включва клауза „П“ – Пълно каско. Уговорената застрахователна сума е в размер на 35 721лв., а застрахователната премия в размер на 1071,63лв. Видно от представеното свидетелство за регистрация част II на автомобила, същият е собственост на /фирма/.

Ответникът е направил възражение за липса на валиден застрахователен договор по имуществена застраховка „Каско“, което съдът намира за неоснователно. Обстоятелството, че на представения по делото препис от полицата липсва подпис на застрахования, не може да доведе до извод за липса на валидно възникнало застрахователно правоотношение, както изтъква ответника. В т. 2а от ТР № 1/07.03.2019г. по тълк. дело № 1/2018г., ОСТК на ВКС, е дадено задължително за съдилищата разяснение, съгласно което липса на съгласие по смисъла на чл. 26, ал. 2, пр. 2 ЗЗД, като основание за нищожност на застрахователния договор **не** е налице в хипотезата на неположен подпис на някоя от страните, поради което и правните последици на този вид недействителност няма да настъпят. Наистина формалното отсъствие на подпис в застрахователната полица, като несъобразено с императивното изискване за форма на застрахователния договор, установено с чл. 344, ал. 1 КЗ /в сила от 01.01.2016г./, респ. чл. 184, ал. 1 КЗ /отм./, може да обективира и липсата на съгласие за неговото сключване, но съобразен характерът на този договор на абсолютна търговска сделка и разпоредбата на чл. 343, ал. 2 КЗ /в сила от 01.01.2016г./, аналогична на чл. 183, ал. 2 КЗ /отм./, дават основание да се приеме, че в сочената хипотеза ще е приложимо общото правило на чл. 293, ал. 4 ТЗ, в който смисъл е и последователната практика на ВКС,ТК.

Действително в разглеждания случай представената по делото застрахователна полица не носи подписа на застрахования, а за застрахователния договор е предвидена писмена форма за действителност. От друга страна разпоредбата на чл. 293, ал. 3 ТЗ установява забраната за позоваване на нищожността на договора по отношение на страната, която с поведението си е демонстрирала зачитане на действието на изявленията по сделката. Поведение, от което може да се заключи, че липсва оспорване, е приемането на изпълнението на насрещната страна по договора, какъвто е именно разглежданият случай. И това е така, доколкото от всички събрани доказателства по делото е видно, че след настъпване на процесното ПТП - в срока на действие на договора за имуществено застраховане, представител на собственика на автомобила е подал до ищцовото дружество уведомление за щета и последното е извършило действия по образуване и завеждане на щетата, като е изготвен и опис на щетите, в който е посочен номерът на застрахователната полица и същият е двустранно подписан. Следователно ищецът, а още по-малко трето за договора лице, каквото е ответникът, не

разполага с възражение за нищожност на договора, а в същото време договорът следва да се счита за надлежно сключен предвид последващо извършените действия в писмена форма, потвърждаващи възникването на правоотношението между страните. Ето защо, възражението на ответника е неоснователно.

За установяване точния механизъм на настъпване на произшествието са събрани гласни доказателства чрез разпит на водача на превозното средство, писмени доказателства и е допусната и изслушана авто-техническа експертиза. В своите показания свидетелят П. посочва, че през м. юни 2020г. е попаднала с процесния автомобил в дупка на бул. „Владимир Вазов“, близо до бензиностанция „Шел“. Свидателят уточнява, че дупката представлява шахта, която била хлътнала и дълбока и която не успяла да избегне и влязла в нея. В резултат от това се чуло силно „изтропване“ и свидетелят видял, че има „една пукнатина както е фара, малко отдолу по бронята“. Разказва, че за дупката е нямало предупредителни табели или сигнализация, а самата дупка била с размерите на шахтата. Посочва, че намалила скоростта при приближаването на дупката, но не успяла да я избегне, поради което влязла в нея, бронята опряла и се получила цепнатината до фара. След това се обадила на шефа си и на застрахователя – /фирма/ и отишла директно в /фирма/ с автомобила.

От изслушаното по делото експертно заключение, което не е оспорено от страните и съдът възприема за обективно и компетентно дадено, се установява, че пътно-транспортното произшествие е настъпило чрез преминаване на автомобила през дупка на пътното платно, като уврежданията в десния фар на лекия автомобил могат да бъдат получени чрез този механизъм на настъпване на ПТП, тъй като долната част на бронята се удря в дупката и се измества нагоре, вследствие на което се уврежда фарът на превозното средство в областта на захватите. Именно такава повреда била отразена и на снимковия материал на л. 29 от делото. Вещото лице уточнява, че дупката следва да е с дълбочина поне 20 см. и лекият автомобил да е в режим на спиране, за да се получи това увреждане, като скоростта на автомобила в случая не е била висока към момента на попадане в дупката, тъй като иначе биха се били увредили гумите, джантите и части от окачването, за което няма данни. Експертът е заключил, че необходимата стойност за възстановяване на повредите по автомобила, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП, е в размер на 1288,00лв. с ДДС.

Настоящият съдебен състав приема, че механизмът на настъпване на ПТП е именно описаният от свидетеля и посочен в експертното заключение. Свидателят е пряк участник в събитието и като такъв се явява очевиден. Показанията му са логични, последователни и непротиворечиви, като същите кореспондират и със събраните писмени доказателства, които не са оспорени от ответника нито по отношение на отразените в тях обстоятелства, нито по отношение на датата им на съставяне. Показанията на свидетеля, че същият е посетил застрахователното дружество още същия ден на настъпване на ПТП, се потвърждават от представеното заявление за изплащане на обезщетение и попълнената декларация /л. 14-15 от делото/, които са от дата 26.06.2020г. В тях е описано, че ПТП е настъпило около 10:40ч., което съответства на

казаното от свидетеля, че е станало през деня. Също така, при описване на събитието в писмените документи Ж.П. е посочила, че при падане в дълбока дупка фарът се откачил от удара и започнал да се клати. На същата дата – 26.06.2020г. е извършен и опис – калкулация на щетите /л. 20/ между застрахования и застрахователя, а във възлагателното писмо /л. 18/ е посочено, че този опис е от 26.06.2020г. от 12:17ч. Тоест, извършването на описа следва да по време настъпването на ПТП от 10:40ч. и напълно съответства на казаното от свидетеля, че след ПТП е посетил застрахователя. С оглед на това, съдът намира, че показанията на свидетелят не влизат в противоречие с останалия доказателствен материал, а напълно кореспондират с него. Ето защо, доводите на ответника, че същите не следва да бъдат кредитирани не могат да бъдат споделени. Свидетелят не се явява и заинтересована страна от изхода на спора. Поради това, ценени в съвкупност с останалите доказателствени източници, съдът приема, че същите отразяват вярно настъпилите събития.

Действително, по делото няма данни за точната дълбочина на дупката /шахтата/. Доколкото обаче свидетелят посочва, че бронята е опряла земната повърхност, а вещото лице при изслушването си разяснява, че има данни за спукване и ремонт на бронята, което означава, че е имало съприкосновение, съдът намира, че дупката /шахтата/ е била с необходимата дълбочина, за да се получи процесното увреждане.

По делото не е спорно, че участъкът (пътят), на който е настъпило ПТП се поддържа и стопанисва от /фирма/ и като такова е отделено за безспорно с доклада по чл. 146 ГПК. Съгласно чл. 19, ал. 1, т. 2 Закон за пътищата (ЗП), общинските пътища се управляват от кметовете на съответните общини, като управлението включва и поддържането на пътищата – чл. 19, ал. 2, т. 1 ЗП. В чл. 31 ЗП е предвидено, че изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществяват от общините. Съобразно легалната дефиниция, дадена в §1, т. 13 от ДР на ЗП, "ремонт на пътищата" е дейност по възстановяването или подобряването на транспортно-експлоатационните качества на пътищата и привеждането им в съответствие с изискванията на движението, а съгласно т. 14 "поддържане на пътищата" е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническата отчетност на пътищата. Именно ответникът е адресат на задължението за поддържане в изправно състояние на пътния участък, на който е настъпило произшествието - общински път, което следва от разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за общинската собственост, чл. 8, ал. 3 от Закона за пътищата, вр. § 7, т. 4 ПЗРЗМСМА, чл. 167, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 ЗДвП, чл. 2, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 3 и чл. 56, ал. 2 ЗОС, вр. § 7, т. 4 ПЗРЗМСМА и по арг. от чл. 3, ал. 3, чл. 8, ал. 3, чл. 29, чл. 31 и чл. 36 ЗП, вр. § 1, т. 1, т. 13 и т. 14 ДРЗП, чл. 47 и чл. 48, т. 2, б. "а" ППЗП. Без съществено значение е дали автомобилът е попаднал в дупка или дълбока, хлътнала, пропаднала шахта. И в двата случая е налице неравност на пътя, застрашаваща движението по него, която се дължи на липсата на адекватна поддръжка, която от своя страна е задължение на

стопанисващото пътя лице. Стопанинът на пътя има задължението да следи състоянието на пътните участъци и да отстранява или обозначава ясно и надлежно всички съществуващи опасности. Поради това, след като ПТП е предизвикано от увреждане на пътната настилка, отговорност носи общината. Доколкото общината е юридическо лице, то тази дейност следва да бъде извършвана чрез служителите □, на които се явява възложител на работата. Констатираната неравност на пътното платно е резултат от неизпълнение на задълженията на служителите – физически лица на ответника за ремонт и поддържане на пътната настилка, поради което е налице противоправно поведение под формата на бездействие, представляващо основание за ангажиране на отговорността на /фирма/ в качеството на възложител на работата по чл. 49 ЗЗД.

Не може да обоснове различен от горния извод представеното разрешение за ползване от 11.07.2017г. /л. 57/, в което е удостоверено, че се разрешава ползването на строеж, представляващ ремонт на бул. „Владимир Вазов“ от моста „Чавдар“ до бул. „Ботевградско шосе“, който участък включва процесния такъв, на който е настъпило произшествието. Протоколът обр. 16, въз основа на който е издадено разрешението, е от 23.06.2017г., тоест на тази дата е извършено обследването на участъка. Процесното ПТП е настъпило на 26.06.2020г., тоест повече от 3 години след тази дата. С оглед на това, без да са налице други доказателства в тази насока, не може да се приеме, че пътят е бил в изрядно състояние към датата на ПТП. Разрешението за ползване представлява косвено доказателство, което без да бъде подкрепено от други убедителни доказателства, е недостатъчно за установяването на този факт. Ето защо, съдът намира това възражение на ответника за неоснователно.

От изложеното следва, че по делото са установени всички обективни елементи на фактическия състав по чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД, като съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД вината се предполага. Ето защо, за увредения е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу /фирма/ – арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД. С изплащането на необходимата сума за отстраняване на повредите върху автомобила, застрахователят е встъпил в правата на увредения и за него е възникнало регресното право срещу възложителя до размера на действително причинените вреди към момента на настъпване на процесното ПТП. Установява се от представената фактура, издадена от доверения сервиз, че стойността за отстраняване на повредите по процесния автомобил, които са резултат от ПТП, е в размер на 1026,50лв. с ДДС, като сумата е изплатена от ищцовото дружество в полза на изпълнителя с платежно нареждане от 29.07.2020г. /л. 26/. Макар вещото лице по САТЕ да е дало по-висока средна пазарна цена за отстраняване на повредите, съдът е ограничен от заявеното от ищеца в исковата молба и от действителния размер на платеното застрахователно обезщетение. Ето защо, сумата от 1026,50лв. с ДДС следва да се приеме, че е достатъчна за отстраняване на повредите.

Ищецът има право и на ликвидационни разноски, които претендира в размер на 10,00лв. – стойност, която е по-ниска от обичайните такива съгласно експертното заключение.

Съдът счита, че в случая размерът на обезщетението не следва да бъде намаляван, тъй като не може да се приеме за доказано наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на превозното средство. Вещото лице по САТЕ е категоричен, че попадането в дупката е било с ниска скорост – не повече от 10 км/ч. и в режим на спиране на автомобила, което показва, че водачът се е движил със скорост, която е значително под разрешената такава, и е предприел действия с цел да спре преди навлизане в неравността. В същото време, при липса на данни за сигнализация и обозначаване на дупката по ясен и видим за водачите начин, не може да се приеме, че в случая водачът на превозното средство е допринесъл за настъпване на ПТП само защото често е пътувал по този маршрут и по принцип неравността му е била известна. Съгласно константната практика на ВКС, изводът за наличие на съпричиняване не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. В случая не са налице категорични доказателства в тази насока, поради което възражението следва да се приеме за недоказано.

По изложените съображения, предявеният иск за сумата от 1036,50лв. се явява изцяло основателен.

За ищцовото дружество е възникнало и акцесорно вземане за мораторна лихва за периода от настъпване на забавата на ответника. За да постави ответника в забава за плащане е необходимо последният да бъде поканен да изпълни, тъй като за удовлетворяване на регресното право на застрахователя няма определен ден – арг. от чл. 84, ал. 2 ЗЗД. От представената покана на л. 27-28, входирана в деловодството на ответника на 04.09.2020г., се установява, че /фирма/ е поканена да изпълни задължението в 7-дневен срок. Следователно, с изтичане на срока ответникът е изпаднал в забава и дължи обезщетение в размер на законната лихва, което за периода 12.09.2020г.- 14.09.2021г. възлиза на претендираната сума от 105,67лв., изчислена на основание чл. 162 ГПК с помощта на интернет калкулатор.

По разноските:

При този изход на спора, право на присъждане на сторените разноски има ищеца. Същият е доказал извършването на разноски в размер на 100лв. за държавна такса, 380лв. депозити за експертиза и свидетел и на основание чл. 78, ал. 8 ГПК съдът му определя юрк. възнаграждение в размер на 100лв. с оглед правната и фактическа сложност на делото.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА /фирма/, с адрес: /адрес/, да заплати на /фирма/, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: /адрес/, на основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД вр. чл. 45 ЗЗД сумата от **1036,50лв.**, от които

1026,50лв. изплатено застрахователно обезщетение по имуществена застраховка „Каско“ за ПТП, настъпило на 26.06.2020г. в гр. София на бул. „Владимир Вазов“, в района на бензиностанция „Шел“, с л. а. „Ауди А3“ с рег. № чрез пропадането му в необезопасено и несигнализирано препятствие на пътя, и 10,00лв. ликвидационни разноси, ведно със законната лихва от предявяването на исковата молба – 14.09.2021г. до окончателното плащане; на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от **105,67лв.**, представляваща лихва за забава върху главницата за периода 12.09.2020г.-14.09.2021г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **580,00лв.** – разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в **двуседмичен** срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____